

K9DETEKTOR

DELO Z NOSOM

PRAVILNIK

3. STOPNJA

PREIZKUS DELA PSA IN VODNIKA

Pri tem testu se preverja sposobnost psa in vodnika preiskati notranji ali zunanji prostor, vozil, ali ljudi ter najti določen izvor vonja oz. prostor označiti kot čist (potrditi odsotnost iskanega vonja).

Pes prostor lahko preiskuje prosto ali na povodcu, pripet na oprtnico ali široko ovratnico. Iskani objekt se lahko nahaja kjerkoli v prostoru do predpisane višine. V primeru, da se nahaja višje, mora biti psu omogočen dostop.

Določen del preiskovanega prostora, ki ga določi sodnik, mora pes opravljati prosto – brez povodca.

Iskalni čas začne teči, ko pes prečka vhod v prostor ali startno črto. Vodnik psa lahko usmerja k določenim objektom v prostoru, vendar se jih pri tem ne sme dotikati. Ko vodnik prepozna nakazovanje psa pri določenem objektu, to jasno in glasno javi sodniku. Vodnik lahko nagradi psa, ko dobi dovoljenje s strani sodnika. Vodnik lahko psa nagradi ob objektu, paziti pa mora na minimalno kontaminacijo okolice s hrano. Pozicija objekta z vonjem se lahko spreminja za vsakega psa.

Ocenjuje se intenzivnost, sistematičnost in nakazovanje psa ter delo vodnika.

Delovišča za preizkus psa in vodnika v 3. stopnji pripravi sodnik sam. Pri tem pazi na primerno zahtevnost preizkusa upoštevajoč vremenske razmere. Delovišča so pripravljena čim bolj realistično, vedno pa je potrebno zagotoviti primerno varnost dela za psa in vodnika. Če vodnik oceni, da delovišče zanj ali za psa ni varno, lahko odstopi od preizkusa. Preizkus je sestavljen iz dveh ali treh delovišč.

Zahteve:

- ▶ Delo psa je omejeno na 5 minut iskalnega časa na vsakem delovišču.
- ▶ Kot iskani vonj se uporabljata eterična olja nageljnovih žbic, janeža in vetiverja.
- ▶ Notranji prostori v skupni velikosti merijo do 40 kvadratnih metrov.
- ▶ Zunanji prostori merijo do 100 kvadratnih metrov (upošteva se zahtevnost preiskave terena).
- ▶ Pes preiskuje največ štiri vozila (avtomobili, motorji, prikolice, kombinirana vozila, ...). Lahko se zahteva tudi preiskava notranjosti vozila.
- ▶ Objekt z iskanim vonjem je na višini do 120 cm (v posebnih primerih vodnik lahko pomaga psu, da natančno določi lokacijo skritega vonja).
- ▶ V preiskovanem prostoru se nahajajo od 0 do 4 objekti z iskanim vonjem.
- ▶ V objektu so lahko namerno dodani moteči elementi (hrana, druge živali, namerno povzročeni hrup, ...).
- ▶ Vodnik s psom lahko preiskuje prostor na poljuben način do izteka iskalnega časa, vodnik lahko po lastni presoji predčasno zaključi iskanje; po najdbi zadnjega iskanega objekta iskanje lahko prekine tudi sodnik.
- ▶ Položaj psa pri nakazovanju je poljuben. Pomembno je, da pes natančno in mirno pokaže maksimalno koncentracijo oz. izvor iskanega vonja. Pri tem ne sme poškodovati objektov v prostoru.
- ▶ Ko sodnik potrdi pravilnost nakazovanja, vodnik lahko nagradi psa in nadaljuje z delom, ali pa po navodilu sodnika zaključi s preiskovanjem prostora.
- ▶ Pri intenzivnosti se ocenjuje volja psa do dela glede na splošen temperament psa.
- ▶ Pri sistematičnosti se ocenjuje morebitno ignoranco psa do iskanega vonja na preiskanem območju, sistematičnost preiskovanja in vodljivost psa na in brez povodca.